Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 31192

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	17 april 1973
Kadaster deel/nr	82929/11

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Nijmegen	Nijmegen	Gelderland

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Nijmegen	C			7050
Nijmegen	C			7051
Nijmegen	C			8776
Nijmegen	C			9115
Nijmegen	C			8777

*Omschrijving***

Het Valkhof.

Van de in 1155 door Keizer Frederik Barbarossa, ter plaatse van een in de Karolingische tijd gestichte palts, herbouwde burcht zijn na de sloping in 1796-'97 de volgende delen bewaard gebleven:

1. St. Nicolaaskapel. Centraal aangelegd bouwwerk, bestaande uit een achtzijdige kern, waaromheen een lagere, zestienhoekige omgang, na omstreeks 1030 in tufsteen opgetrokken en in de gotische periode ten dele in baksteen vernieuwd, waarbij het middengedeelte verhoogd werd en de omgang kruisrib- en graatgewelven verkreeg. Aan de westzijde een uitgebouwd portaal met overwelving en aan de oostzijde een driezijdige, gotische altaarnis. Uitwendig zijn de omgangsmuren versierd met rondboognissen, voorzien van imposten; inwendig is de in twee verdiepingen verdeelde omgang beneden naar de middenruimte geopend door rondbogen; daarboven door rondboognissen, waarin gekoppelde bogen op door Ir J.J. Weve en, na oorlogsbeschadiging, 1953-'58 door Ir G.J. Deur.

2. Barbarossa-ruïne. Uit tufsteen opgetrokken absis met fragmenten der aansluitende zijmuren, onderdeel van het in 1155 door Keizer Frederik Barbarossa opgetrokken paleis. De absis vertoont de romaanse decoratie van het Rijnland met beneden lisenen, verbonden

** Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister*
*** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument*
Datum van downloaden 19 april 2024

door gekoppelde rondbogen en boven rondboogvensters met geprofileerde dagkanten, gescheiden door kolonetten. Bekronend rondboogfries. Inwendig wordt de triomfboog gedragen door twee Romeinse zuilen met Karolingische kapitelen van marmer. Van de crypte zijn de aanzetten der kruisribgewelven en fragmenten der vrijstaande, dragende zuiltjes bewaard gebleven. Binnen de absis bouwfragmenten uit de Romeinse en Karolingische tijd.

3. Op de noordwest punt van het Valkhof, nabij de St. Nicolaaskapel het overblijfsel van een tufstenen muurtoren uit de 12e eeuw, onderdeel van de ommuring van het burchtplein, van welke ommuring fragmenten aan weerszijden van de muurtoren bewaard zijn.

4. Gedeelten van de in 1388-'90 gebouwde ringmuur om het kasteel.

5. De Valkhofheuvel met beplanting. In de heuvel nog aanwezige funderingsresten van de burcht (apart monumentnummer 395952).

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Kastelen, landhuizen en parken	Kasteel, buitenplaats	Paleis
Kastelen, landhuizen en parken	Kasteel, buitenplaats	Kasteeltoren
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Park
Religieuze gebouwen	Kapel (F)	Kapel(F1)